

Тема номера: Іов

РЕДАКЦІЯ VERBUM

6 БЕРЕЗНЯ 2019

Шановні читачі! У католицькій традиції Великий піст починається з посипання голови попелом. Цей літургійний жест має нагадувати, що ми з порохи постали і в порох повернемося. Справді, Великий піст – це час особливо гострого відчуття минулості цього світу, час усвідомлення людської малості й недосконалості, час покори й каяття. За провідника цим покутним періодом ми обрали старозавітного Іова.

Constantinos Chaidalis

Розпочинається цей випуск «Вербуму» нагадуванням про саму постать Іова. Отець Віталій

Храбатин порівнює праведного мученика зі стражденним Слугою Ягве, про якого йдеться у книзі Icaï, і з постаттю Ісуса Христа. Тільки в такій перспективі, пише автор, можна вповні осягнути сенс того, що пережив Іов. Адже «Ісус – не звичайний філософ страждання, який мудрістю намагається пояснити його сенс, щоби трохи полегшити біль. Він сам у всьому дав приклад, став стражденним Слугою Ягве, щоб показати смирення у прийнятті волі Божої, пошук Його справедливості – і, врешті-решт, людський лик, перемінений упованням на Господа навіть у стражданні й умиранні».

У наступному тексті Магдалена Кшептовська показує, чим відрізняється розрада після смерті близьких, яку пропонували стародавні філософи, від тої, яку знаходимо в посланнях Отців Церкви. Для християнських авторів педагогіка розради полягала в супроводі особи, яка втратила когось рідного, у мандрівці з нею на самісіньке дно розпачу, щоб через спільне страждання достоту зрозуміти їхній біль. «Ця терапія, закорінена в християнській надії, мала довести до живої віри в істину Воскресіння, сопричастя святих і зустрічі з померлими через Таїнство Євхаристії».

Інший погляд на досвід страждання пропонує Олександр Черноглазов. Точка відліку для його роздумів – семінар психоаналітика Жака Лакана про перенос, а центральна фігура – не Іов, а Сократ. Цей філософ відмовився посісти те місце, до якого прагнемо всі ми: місце бажаного. Сама суть наша, за Лаканом, полягає в тому, щоб отримувати від Іншого визнання, щоб бути бажаними для нього; Сократ же, відмовляючись від місця в бажанні Іншого, ризикує цілковито втратити себе й так реалізує християнську заповідь любові до ближнього.

На завершення випуску ми придивляємося до фігури Іова через призму мистецтва. Перший із них – це розмова з художником отцем Яцеком Гайносом ОР, у якій ідеться про два його проекти. Перший із них присвячений безпритульності: молодий митець п'ять років писав портрети людей, які живуть на вулиці. Другий же безпосередньо стосується історії Іова. Обидва ці мистецькі проекти описують ту саму реальність, із якою зустрічається художник і студент домініканської семінарії.

Останній текст номера – інтерв'ю з учасниками колективу «Nova Opera», силами якого постала опера «Йов». Композитор Роман Григорів і баритон Андрій Кошман розповідають про роботу з книгою Іова, про свої відчуття від постановки та про глядацьку рецепцію. Виявляється, що історія Іова схожа на творчий процес як такий: «Світло щоразу треба ловити. Воно то приходиться, то йде. І щоразу треба вірити, що воно повернеться».

